

**«Διημερίδα προβληματισμού και προτάσεων
για τη Δ/θμια Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση»
Αίθουσα εκδηλώσεων του
6^{ου} ΕΠΑΛ – 1^{ου} ΣΕΚ Αθήνας
(ΝΕΣΤΟΥ 4 & ΜΙΧΑΛΑΚΟΠΟΥΛΟΥ - ΠΛΑΤ. ΜΑΒΙΛΗ)
21 - 22 Δεκεμβρίου 2012**

Εισήγηση

**«Πρόταση – σχέδιο για την επίλυση των διαχρονικών προβλημάτων της
Δευτεροβάθμιας Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης (Δ.Τ.Ε.Ε.).»**

Σκοταράς Νικόλαος,
Επιτ. Σχολικός Σύμβουλος Δ.Τ.Ε.Ε.
Αθήνα, 22 Δεκεμβρίου 2012

Εισαγωγή

Καλημέρα σας

Ευχαριστώ την οργανωτική επιτροπή για την πρόσκληση.

Εφόσον πρόκειται για διημερίδα προβληματισμού, θα ήθελα για λίγα λεπτά να προβληματιστούμε με ένα ερώτημα:

Γιατί ποτέ μέχρι τώρα η πολιτεία δεν ασχολήθηκε σοβαρά με την ΔΤΕΕ;

Πριν πολλές δεκαετίες, κύρια μετά τον πόλεμο, η Ελλάδα, σε ότι αφορά στην οικονομική της ανάπτυξη, αποφασίστηκε να υποτιμήσει και να απαξιώσει σταδιακά τόσο τον πρωτογενή όσο και τον δευτερογενή τομέα παραγωγής. Αντίθετα υπεραναπτύχθηκε ασύμμετρα ο τριτογενής τομέας (δηλ. οι υπηρεσίες και η διακίνηση αγαθών), με αποτέλεσμα μια στρεβλή οικονομική ανάπτυξη. Εγκαταλείφθηκε η παραγωγή αγαθών, ενώ αναπτύχθηκε το εμπόριο δηλαδή η διακίνηση των αγαθών άλλων χωρών. Γνωρίζουμε σήμερα ότι η συντριπτική πλειοψηφία των αγαθών εισάγεται.

Η διαπίστωση αυτή είναι **μία** από τις κύριες αιτίες που τελικά μας οδήγησε στα μνημόνια και την μιζέρια.

Τι σχέση έχει όμως αυτή η στρεβλή οικονομική ανάπτυξη με την ΔΤΕΕ;

Έχει αποδειχθεί διεθνώς ότι η εκπαίδευση σε ένα κράτος συμβαδίζει και ακολουθεί την οικονομική του ανάπτυξη. Έτσι σε κράτη με ανεπτυγμένο πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, που έχει ανάγκη τεχνίτες μεσαίου επιπέδου για την παραγωγή, έχει οργανωθεί κατάλληλο εκπαιδευτικό σύστημα με αναβαθμισμένη την ΔΤΕΕ (π.χ. Γερμανία, Αυστρία, Φιλανδία κ.λπ.).

Αντίθετα στην Ελλάδα, σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση, δεν υπήρξε μέριμνα για την πρόοδο και ανάπτυξη της ΔΤΕΕ, αφού δεν την είχε ιδιαίτερη ανάγκη εξαιτίας της περιορισμένης παραγωγής.

Τι πρόκειται να γίνει με την ΔΤΕΕ στην Ελλάδα;

Είναι πλέον κοινή διαπίστωση από όλους (κυβέρνηση, πολιτικά κόμματα, κοινωνία) ότι η Ελλάδα πρέπει επιτέλους να παράγει αγαθά για να ορθοποδήσει. Αν διατηρήσει το ίδιο στρεβλό αναπτυξιακό πλαίσιο, η ΔΤΕΕ θα παραμείνει ως έχει, δηλαδή σαν δεύτερη και υποβαθμισμένη επιλογή εκπαίδευσης με τις γνωστές αναποτελεσματικές μικροαλλαγές που δεκαετίες γίνονταν και στόχο είχαν αποκλειστικά την πολιτική αντιπαράθεση. Ότι νομοθετούσε το ένα κόμμα, απέρριπτε και καταργούσε το άλλο με την ανάληψη της εξουσίας.

Νομίζω λοιπόν ότι αν επιτέλους πραγματοποιηθεί η αλλαγή «πλεύσης» της οικονομίας μας προς την σταδιακή ανάπτυξη του πρωτογενούς και δευτερογενούς τομέα, τότε η ΔΤΕΕ θα κληθεί να παίξει το ρόλο της. Οι πτυχιούχοι απόφοιτοι της θα είναι ο καθοριστικός παράγοντας που καταλυτικά θα συμβάλλει στην αλλαγή «πλεύσης» της ελληνικής οικονομίας. Για μία τέτοια προοπτική πρέπει να προετοιμαστεί η ΔΤΕΕ. Τώρα είναι η ευκαιρία.

Προς αυτή την κατεύθυνση στοχεύει η εισήγηση, που θα αναφερθεί κύρια στην δομή που πρέπει να έχει η ΔΤΕΕ, ώστε να εκπληρώσει το Εθνικό της έργο. Δεν θα αναφερθεί σε άλλα σημαντικά θέματα όπως αλλαγές στους τομείς και ειδικότητες, προγράμματα σπουδών - βιβλία, επαγγελματικά προσόντα αποφοίτων, αποτελεσματικούς τρόπους διδασκαλίας, επιμόρφωση εκπ/κών κ.λπ.

Αρχικά θα αναφερθώ στα σημαντικότερα διαχρονικά προβλήματα της ΔΤΕΕ, τουλάχιστον για όσα χρόνια την υπηρετούσα.

Στην συνέχεια θα αναλύσω συνοπτικά, λόγω χρόνου, την πρόταση-σχέδιο που κατά την εκτίμησή μου, θα συμβάλλει στην αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων.

Τέλος θα αποτυπώσω σε διαφάνεια την πρότασή μου και θα αναφερθώ στα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματά της.

Τα διαχρονικά προβλήματα της ΔΤΕΕ.

Τα σημαντικότερα προβλήματα της ΔΤΕΕ είναι:

1. Η αγωνιώδης προσπάθεια της ΔΤΕΕ τα τελευταία 30 χρόνια (ΚΕΤΕ, ΤΕΛ-ΤΕΣ, ΤΕΕ, ΕΠΑΛ - ΕΠΑΣ) να επιτύχει ταυτόχρονα δύο στόχους για τους αποφοίτους της:
 - α. Άριστος επαγγελματίας
 - β. Ικανότητα εισαγωγής στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση,νομίζω, δεν είχε καθόλου αίσιο αποτέλεσμα, αφού και για τους δύο στόχους το αποτέλεσμα ήταν και είναι «επιεικώς» μέτριο. Σύμφωνα με προσωπικές εμπειρίες από την αγορά εργασίας οι απόφοιτοι δεν κατέχουν τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες, αλλά και σύμφωνα με απόψεις καθηγητών Τ.Ε.Ι υπάρχουν μεγάλες ελλείψεις βασικών γνώσεων σε γενικά μαθήματα των αποφοίτων ΔΤΕΕ, που τους

αναγκάζουν συνεχώς να «κατεβάζουν τον πήχη» με αποτέλεσμα να συμπαρασύρονται προς τα κάτω οι σπουδές στα Τ.Ε.Ι.

Διαπίστωση: Πρέπει να βρεθεί τρόπος οι δύο στόχοι να ξεχωρίσουν.

2. Τα σχολεία της ΔΤΕΕ έχουν καταγραφεί στην συνείδηση της κοινωνίας ως σχολεία «δεύτερης κατηγορίας». Έτσι η κοινή γνώμη δεν ασχολείται μ' αυτά, με αποτέλεσμα τα προβλήματά τους να μην αναδεικνύονται, ούτε να επιλύονται.

Διαπίστωση: Πρέπει στα σχολεία αυτά να φοιτήσουν πολλοί περισσότεροι μαθητές-τριες (π.χ. σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες φοιτούν κατά μέσο όρο το 70% των μαθητών-τριων).

3. Στην ΔΤΕΕ έρχονται μαθητές-τριες με ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο γνώσεων στα γενικά μαθήματα, που δυσκολεύονται να παρακολουθήσουν και τα θεωρητικά τεχνικά μαθήματα της ειδικότητάς τους. Επίσης μία κατηγορία από αυτούς θέλει απλά να μάθει μία τέχνη, χωρίς ακαδημαϊκές απαιτήσεις.

Διαπίστωση: Πρέπει στην ΔΤΕΕ να έρχονται **και** μαθητές-τριες με υψηλό επίπεδο γνώσεων στα γενικά μαθήματα, που θα δώσουν την κατάλληλη ώθηση. Πρέπει επίσης να υπάρχει μέριμνα και για τους μαθητές-τριες που θέλουν να απλά να μάθουν μια τέχνη.

4. Οι απόφοιτοι των ΕΠΑΛ - ΕΠΑΣ σε μεγάλο ποσοστό δεν κατέχουν τις αντίστοιχες γνώσεις και δεξιότητες που προβλέπουν τα σχετικά Προγράμματα Σπουδών (Π.Σ.). Δεν υπάρχουν πειραματικά σχολεία.

Διαπίστωση: Πρέπει τα Π.Σ. να είναι ρεαλιστικά, καλά μελετημένα, ώστε να μπορούν να εφαρμοστούν με επιτυχία.

Πρέπει να δημιουργηθούν πειραματικά σχολεία.

5. Ανεπαρκής υποστήριξη

Δεν υπάρχει σχετική Δ/νση στο υπουργείο, ούτε γραφεία εκπ/σης.

Είναι επίσης γνωστό, ότι κάθε ειδικότητα απαιτεί :

- ειδικό εργαστηριακό εξοπλισμό (συνήθως πολύ ακριβό).
- ειδικούς χώρους εργαστηρίων.
- Π.Σ με απαίτηση τακτικών αναπροσαρμογών, πλήθος εξειδικευμένων βιβλίων, αντίστοιχες οδηγίες διδασκαλίας κ.λπ.
- κατάλληλα επιμορφωμένους εκπ/κούς, ανά τακτά χρονικά διαστήματα.
- ιδιαίτερη οικονομική δαπάνη, εκτός των εξοπλισμών, για την υποστήριξη των εργαστηρίων, όπως λειτουργικά έξοδα, αναλώσιμα κ.λπ.
- ειδική διοικητική και επιστημονική-παιδαγωγική υποστήριξη.

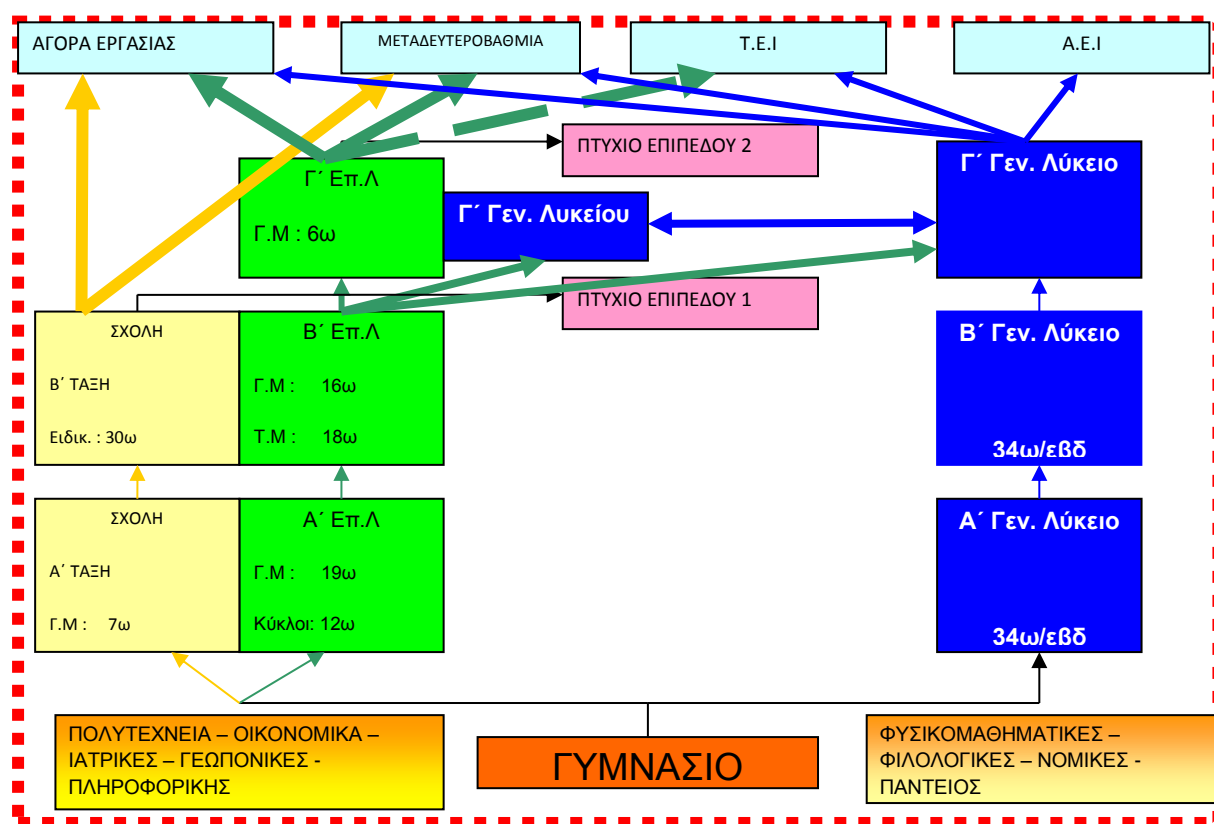
Διαπίστωση: Πρέπει να υπάρξει γενναία υποστήριξη της ΔΤΕΕ.

(κτηριακό, επιμόρφωση, εξοπλισμός, επαγγελματικά προσόντα κ.λπ.)

6. Μικρή απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά.

Διαπίστωση: Πρέπει να υπάρξει μεγαλύτερη απορρόφηση των αποφοίτων.

Πρόταση – Σχέδιο

Την πρόταση αυτή την διατυπώνω πάρα πολλά χρόνια, επειδή είναι πεπεισμένη μου ότι θα βοηθήσει την ΔΤΕΕ.

Ανάλυση του παραπάνω σχεδίου – πρότασης.

Α. Τελειώνοντας την υποχρεωτική εκπαίδευση δίνεται η δυνατότητα στους μαθητές-τριες να επιλέξουν, εκτός των μουσικών, αθλητικών κ.λπ. σχολείων, από τους δύο βασικούς τύπους Λυκείων:

1. Γενικό Λύκειο (Γ.Λ.)
2. Επαγγελματικό Λύκειο (Επ.Λ)

Η επιλογή τους θα γίνει σύμφωνα με την επιθυμία τους, αφού πρώτα έχει υποδειχθεί οργανωμένα σε όλους τους μαθητές, στα πλαίσια του ΣΕΠ, η κλίση τους και το ταλέντο τους **με συγκεκριμένο έγγραφο** που θα τους δίνεται στην Γ΄ τάξη Γυμνασίου.

Οι μαθητές-τριες που έχουν κλίση προς τέχνες ή επιστήμες που καλύπτουν Πολυτεχνεία – Οικονομικά – Ιατρικές – Γεωπονικές – Πληροφορικής κ.λπ. θα εγγραφούν στο Επ.Λ., όπου υπάρχουν οι αντίστοιχοι τομείς. Από αυτούς όσοι επιθυμούν απλά να μάθουν μία τέχνη θα εγγραφούν στη Σχολή του Επ.Λ.

Οι μαθητές-τριες που έχουν κλίση σε επιστήμες που διδάσκονται σε Φυσικομαθηματική – Φιλολογικά – Νομικές – Πάντειο κ.λπ. θα εγγραφούν στο Γ.Λ.

Ο μαθητής-τρια που θα ακολουθήσει π.χ το Επ.Λ. και θέλει να συνεχίσει τις σπουδές του στα Πολυτεχνεία, Ιατρικές κ.λπ. θα έχουν **σημαντική πριμοδότηση** σε σχέση με άλλο μαθητή-τρια που θα θελήσει να πάει Πολυτεχνείο, Ιατρική κ.λπ. από το Γ.Λ. Ο μαθητής αυτός θα έρθει σε μία αρχική «επαφή» με το επιστημονικό αντικείμενο που επιθυμεί, θα μάθει ορισμένες βασικές αρχές, θα ασκηθεί στα γενικά εργαστήρια της Α΄ και Β΄ τάξης και σίγουρος πλέον για την επιλογή του θα παρακολουθήσει την Γ΄ Γ.Λ., ώστε να ετοιμαστεί κατάλληλα για την ακαδημαϊκή του πορεία. Αντίστοιχη πριμοδότηση θα έχει και ο μαθητής-τρια που μέσω Γ.Λ. θα ακολουθήσει π.χ. την Φυσικομαθηματική, Νομική κ.λπ.

Αυτή είναι μια ριζοσπαστική καινοτομία της πρότασης που εκτιμώ ότι είναι απαραίτητη για να συνεισφέρει αποτελεσματικά στην ανάπτυξη ενός νέου οικονομικού μοντέλου της χώρας, που θα την βγάλει οριστικά από την κρίση και που υποχρεωτικά πρέπει να «περάσει» μέσα από την αναμόρφωση της ΔΤΕΕ.

Έχει φθάσει η ώρα, όπως ανέφερα στην εισαγωγή, που η χώρα χρειάζεται την ΔΤΕΕ για να αναπτύξει τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα παραγωγής.

Με αυτόν τον τρόπο θα αναβαθμιστεί το Επ.Λ., θα φοιτήσουν πολύ περισσότεροι μαθητές, θα αντιστραφεί η αναλογία (70% - 30%) που θα πλησιάσει σταδιακά την σχετική αναλογία των αναπτυγμένων κρατών.

Β. Υπάρχει μία «ομοιογένεια» στα δύο σχολεία στις δύο πρώτες τάξεις, σε ότι αφορά τα βασικά Γενικά Μαθήματα (Γ.Μ.) , που διδάσκονται με ίσους όρους. Το γεγονός αυτό βοηθάει τους μαθητές του Επ.Λ. σε οποιαδήποτε τάξη (Α΄ ή Β΄) να μεταγραφούν, χωρίς να χάσουν χρονιά, στο Γ. Λ. Δίνεται επίσης η δυνατότητα σε όσους απόφοιτους της Β΄ τάξης Επ.Λ. επιθυμούν εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση να παρακολουθήσουν στο σχολείο τους ειδικό τμήμα με το πρόγραμμα των Γ.Λ. ή να μεταγραφούν στην Γ΄ τάξη του γειτονικού Γ.Λ. και να προσπαθήσουν αξιοκρατικά για την εισαγωγή τους σε

σχολές σχετικές με την ειδικότητα που παρακολούθησαν, έχοντας εξασφαλίσει το πτυχίο επιπέδου 1 της ειδικότητας.

Γ. Όσοι μαθητές επιθυμούν να αποκτήσουν το πτυχίο επιπέδου 2, τότε φοιτούν στην Γ΄ τάξη Επ.Λ., με λίγες ώρες γεν. μαθημάτων, που τους προετοιμάζει κύρια για την αγορά εργασίας, αλλά και εν μέρει για την εισαγωγή τους σε ΤΕΙ με ειδικές εξετάσεις και με μικρό ποσοστό θέσεων.

Όσοι απόφοιτοι Επ.Λ. επιθυμούν να διαγωνιστούν για την εισαγωγή τους σε ΑΕΙ, πρέπει να παρακολουθήσουν (χάνοντας μια χρονιά) την Γ΄ τάξη του Γ.Λ. Επίσης όσοι απόφοιτοι Γ.Λ. που προέρχονται από Επ.Λ. απέτυχαν στην εισαγωγή τους σε ΑΕΙ-ΤΕΙ, μπορούν αφενός να συνεχίσουν σε ΙΕΚ με λιγότερο χρόνο φοίτησης, αφετέρου φοιτώντας στην Γ΄ τάξη Επ.Λ να αποκτήσουν πτυχίο επιπέδου 2.

Δ. Δημιουργία Πειραματικών Επ.Λ όπου θα «δοκιμάζονται» για λίγα χρόνια τα νέα μέτρα για την ΔΤΕΕ μέχρι της γενίκευσης. Προτείνω περίπου δέκα Πειραματικά που πρέπει να ιδρυθούν σε διάφορες περιοχές της χώρας (αστικές, ημιαστικές, αγροτικές, νησιώτικες κ.λπ.) χωρίς επιλογή «κατάλληλων» εκπ/κών κ.λπ.

Ε. Υπάρχουν μαθητές-τριες που δεν επιθυμούν τη διδασκαλία των Γ.Μ. αλλά μόνο να μάθουν μία τέχνη (π.χ. Θερμουδραυλικοί, κομμωτές κ.λπ.). Οι ειδικότητες αυτές, που μπορούν να ολοκληρωθούν σε δύο χρόνια (μέχρι της εφαρμογής της 12χρονης υποχρεωτικής εκπ/σης) πρέπει να συνυπάρχουν στο Επ.Λ. (π.χ. ένας υποδιευθυντής να έχει την ευθύνη αυτών των ειδικοτήτων) χορηγώντας πτυχίο επιπέδου 1. Στα τμήματα αυτά θα γίνονται πολύ λίγες ώρες Γ.Μ. προσαρμοσμένες στην ειδικότητα και πολλές εργαστηριακές ώρες.

Θεωρητικό υπόβαθρο της πρότασης.

Ακούγοντας κάποιος την πρόταση ίσως εκφράσει απορία και ερωτήσει:

Δηλαδή, επειδή είναι λίγοι οι μαθητές στην ΔΤΕΕ παίρνω ένα κομμάτι από την Γεν. Εκπαίδευση και απλά το «κολλάω» στην ΔΤΕΕ ;

Επειδή η ΔΤΕΕ έχει μαθητές με χαμηλή επίδοση στα Γ.Μ. παίρνω μαθητές με υψηλή επίδοση και τους μεταφέρω στην ΔΤΕΕ ;

(μπορούν να διατυπωθούν πολλές ερωτήσεις με αντίστοιχο περιεχόμενο)

Οι απαντήσεις σε αυτές τις ερωτήσεις απαιτούν χρόνο που δεν έχω, ώστε να αποδειχθεί ότι η πρόταση βασίζεται σε σύγχρονες βασικές παιδαγωγικές αρχές. Απλά θα αναφέρω τη θεωρία της πολλαπλής νοημοσύνης του Howard Gardner πάνω στην οποία εδράζεται η πρόταση..

Θέλω όμως να κάνω και εγώ μία παρατήρηση:

Σε τι μας προβληματίζει αν

- ένας μαθητής που θέλει να γίνει μηχανικός π.χ. πολιτικός μηχανικός, αποκτήσει και ορισμένες βασικές πρακτικές- χειρονακτικές δεξιότητες (πως κτίζουν ή σοβαντίζουν ένα τοίχο κ.λπ.) που δεν θα μάθει ίσως ποτέ και που θα τον βοηθήσουν αργότερα στην σταδιοδρομία του (π.χ. στον έλεγχο των εργατών κ.λπ.).
- μία μαθήτρια που θέλει να γίνει γιατρός π.χ. καρδιοχειρουργός αποκτήσει χειρονακτικές δεξιότητες (να μάθει να παίρνει αίμα κ.λπ.) που ίσως την κάνει να αλλάξει επάγγελμα επειδή π.χ. δεν αντέχει να βλέπει το αίμα.

Αντίστοιχα παραδείγματα μπορώ να δώσω και για ένα μελλοντικό οικονομολόγο ή γεωπόνο κ.λπ.

Ωρολόγια Προγράμματα

Α΄ Τάξη

Για την καλύτερη κατανόηση των Ωρολογίων Προγραμμάτων γίνεται σύγκριση με το Γ.Λ.

1. Το Ωρολ. Πρόγραμμα μειώνεται κατά 3 ώρες/εβδομ., επειδή είναι πολύ επιβαρημένο για μαθητές 15 ετών (επιπλέον 2-3 ώρες/εβδομ. μπορούν να διατεθούν για πιθανή κάλυψη κενών (Μαθηματικά – Γλώσσα) με καινοτόμες διδακτικές στρατηγικές από ειδικά επιμορφωμένους εκπ/κούς).
2. Η διδασκαλία των βασικών Γ.Μ. είναι σχεδόν ίδια και στους δύο τύπους σχολείων.
3. Οι 12 ώρες /εβδομ. Τεχν. Μαθημάτων στους τρεις κύκλους θα είναι χωρισμένες σε δύο 5ωρα μαθήματα, που το καθένα θα περιέχει θεωρία και βασικό εργαστήριο και 2 ώρες εφαρμογές Η/Υ στο κάθε κύκλο.

Εναλλακτικά :

Θα υπάρχουν περίπου 8-10 διαφορετικά μαθήματα, προαιρετικά για τη διδασκαλία στους κύκλους, όσοι περίπου και οι τομείς,, που θα αντιπροσωπεύουν βασικές γνώσεις όλων των τομέων..

Από τα μαθήματα αυτά θα επιλέγουν οι μαθητές δύο μαθήματα, που θα παρακολουθούν. Σε ένα απ' αυτά θα παραδίδεται ερευνητική εργασία. Αυτονόητο είναι, ότι ανάλογα με τις ειδικότητες που θα έχει το κάθε σχολείο, θα έχει και τα αντίστοιχα μαθήματα.

Τέτοιας κατηγορίας μαθήματα μπορεί να είναι: Αρχές Μηχανολογίας, Αρχές Ηλεκτρολογίας-Ηλεκτρονικής, Σχέδιο, Περιβάλλον, Αρχές Οικονομίας, Υγιεινή-Ασφάλεια-Πρώτες Βοήθειες, Αυτοματισμός Γραφείου, Εισαγωγή στα Λειτουργικά Συστήματα κ.λπ.

Για παράδειγμα:

Ένα σχολείο έχει ειδικότητες Ψυκτικών, Ηλεκτρολογικών Εγκαταστάσεων και Κτιριακών Έργων.

Μαθητής της Α΄ τάξης, αν θέλει να γίνει Ψυκτικός, θα παρακολουθήσει υποχρεωτικά το μάθημα Αρχές Μηχανολογίας και ένα άλλο της επιλογής του, που να πλησιάζει θεματικά τα ενδιαφέροντά του π.χ. Αρχές Ηλεκτρολογίας-

Ηλεκτρονικής ή Σχέδιο. Αν ο μαθητής δεν έχει ακόμη επιλέξει και σκέφτεται μεταξύ δύο ειδικοτήτων (έστω Ηλεκτρολ. Εγκαταστάσεων και Κτιριακών Έργων), τότε θα επιλέξει τα αντίστοιχα δύο μαθήματα, δηλαδή Αρχές Ηλεκτρολογίας και Σχέδιο, ώστε να μπορεί να παρακολουθήσει την επόμενη χρονιά, όποιο τομέα επιλέξει.

Μαθητής θα μπορεί να παρακολουθήσει ένα τομέα στην Β΄ τάξη μόνο αν έχει παρακολουθήσει το βασικό μάθημα επιλογής του τομέα στην Α΄ τάξη.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄ ΤΑΞΗΣ

Μαθ/τα Γεν. Παιδείας	Γ.Λ (Ω/ Εβδ.)	Επ. Λ. (Ω/ Εβδ.)
Θρησκευτικά	2	1
Αρχαία	6	
Ν. Ελληνικά - Λογοτεχνία	2+2	Γλώσ. 3 -Λογοτ. 1
Ιστορία	2	1
Μαθηματικά - Γεωμετρία	2+2	2+2
Φυσική	2/3	3/2
Χημεία	2	1/2
Ξένη Γλώσσα	3	2
Αρχές Οικονομίας	2	
Τεχνολογία	2	2
Φυσ. Αγωγή	2/1	1
ΣΕΠ	-/1	Κύκλοι:
Επιλογής	2	Τεχνολ. 12
		Υγείας. 12
		Υπηρεσιών 12
Σύνολο Γεν. Παιδείας	34	19
Μαθήματα Κύκλων	-	12
Γενικό Σύνολο	34	31

Β΄ Τάξη

1. Οι 18 ώρες των Τεχνικών Μαθημάτων του τομέα χωρίζονται σε 4-5 μαθήματα. Τα μαθήματα αυτά ανάλογα με τον τομέα, μπορεί να είναι μόνο θεωρητικά ή μόνο εργαστηριακά ή συνδυασμός τους.
2. Όσοι μαθητές, τελειώνοντας την Β΄ τάξη, θελήσουν να συνεχίσουν στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση (ΑΕΙ -ΤΕΙ) παρακολουθούν το πρόγραμμα των Γ.Λ σε ειδικό τμήμα στο σχολείο τους ή μεταγράφονται σε Γενικό Λύκειο της περιοχής τους, όπου φοιτούν στην Γ΄ τάξη και με ίσους όρους δίνουν εξετάσεις (ή ότι άλλο επιλεγεί) για την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση.
3. Η διδασκαλία των βασικών Γ.Μ. σε ώρες είναι ελαφρά μειωμένη συγκρινόμενη με το πρόγραμμα του Γ.Λ, αλλά με κατάλληλα Π.Σ όσοι μαθητές επιθυμούν θα είναι σε θέση να παρακολουθήσουν την

επόμενη χρονιά το πρόγραμμα της Γ΄ τάξης Γ.Λ., ώστε να διαγωνισθούν αξιόπιστα για την πρόσβασή τους στα ΑΕΙ - ΤΕΙ.

Η ολοκλήρωση της φοίτησης στην Β΄ τάξη Επ.Λ τους δίνει της δυνατότητα να αποκτήσουν το **πτυχίο επιπέδου 1** του τομέα, το οποίο μπορούν να χρησιμοποιήσουν σε περίπτωση αποτυχίας κατά την εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση (π.χ αγορά εργασίας, συνέχιση των σπουδών με πλεονέκτημα χρόνου σε ΙΕΚ κ.λπ.).

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΤΑΞΗΣ

Μαθήματα Παιδείας(Τεχν.)	Γεν.	Γ.Λ (Ω/ Εβδ.)	Επ. Λ. (Ω/ Εβδ.)
Θρησκευτικά		2	
Αρχαία		2	
Ν. Ελληνικά - Λογοτεχνία		2+2	Γλώσ. 2 -Λογοτ. 1
Ιστορία		2	1
Άλγεβρα-Γεωμετρία		2+2+3	3+2
Φυσική		2+2	2+1
Χημεία		2	1
Ξένη Γλώσσα		2	2
Φυσική Αγωγή		2	1
Βιολογία		1	
Δίκαιο		2	
Τεχν. Επικοινωνιών		2	
Επιλογής		2	
Σύν. Γεν. Παιδείας		34	16
Μαθήμ.Τεχν. Παιδείας			18
Σύνολο		34	34

Γ΄ Τάξη (Για όσους παρακολουθήσουν ειδικότητα στο Επ.Λ).

Εναλλακτικά ακολουθούν το πρόγραμμα των Γ.Λ όσοι επιθυμούν την εισαγωγή σε ΑΕΙ.

- Στα μαθήματα Γεν. Παιδείας υπάρχουν μόνο 3ω/ε (Γλώσ.-Λογοτεχνία) και 3ω/ε Μαθηματικά.
- Τα υπόλοιπα Γ. Μ, όπως Φυσική, Χημεία κ.λπ. ανάλογα με την ειδικότητα , περιέχονται μέσα στις 31 ώρες /εβδ. Τεχνικών μαθημάτων με την εφαρμοσμένη τους μορφή. π.χ Μαθηματικά ειδικότητας (αν η ειδικότητα το χρειάζεται), Φυσική ειδικότητας, Ξένη γλώσσα ειδικότητας , Η/Υ ειδικότητας κ.λπ.
- Στην τάξη αυτή ολοκληρώνεται η εκπ/ση των μαθητών στην ειδικότητα, με τη διδασκαλία 5-6 μαθημάτων ειδικότητας (συνέχεια της Β΄ τάξης), και οι απόφοιτοι παίρνουν **πτυχίο επιπέδου 2**.
- Έχουν τη δυνατότητα εισαγωγής (μικρό ποσοστό) στα ΤΕΙ.

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Γ΄ ΤΑΞΗΣ

Μαθήματα Γεν. Παιδείας	Γ.Λ (Ω/Εβδ.)	Επ. Λ. (Ω/ Εβδ.)
------------------------	--------------	------------------

....					
....					
....					
....					
Σύνολο	Μαθ.	Γεν.	31		6
Παιδείας					
Μαθήματα		Τεχν.			28
Παιδείας					
Σύνολο			31		34

Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της πρότασης – σχεδίου.

Πλεονεκτήματα της πρότασης:

1. Οι απόφοιτοι Επ.Λ. θα έχουν αποκτήσει χρήσιμες βασικές γνώσεις Γενικής Παιδείας, οι οποίες σε συνδυασμό με βασικές τεχνικές – επαγγελματικές γνώσεις θα τους δίνουν τη δυνατότητα περαιτέρω εύκολης μελλοντικής εκπ/σης ή κατάρτισης.
2. Εμπλουτίζεται το Επ.Λ με μαθητικό δυναμικό απαιτήσεων που δίνει την αναγκαία ώθηση στην ΔΤΕΕ να ξεφύγει από τη «μιζέρια» χρόνων.
3. Το Επ.Λ. έχοντας «σχεδόν» ξεφύγει από τη «δίνη» των πανελληνίων εξετάσεων αφοσιώνεται στο βασικό σκοπό του : Την προετοιμασία καλών επαγγελματιών, που έχει ανάγκη η κοινωνία. Έτσι στη Γ τάξη του Επ.Λ. ο μαθητής εκπαιδεύεται σχεδόν αποκλειστικά και ποιοτικά στο επάγγελμα, έχοντας φυσικά εξασφαλίσει βασικές γνώσεις γενικής παιδείας.
4. Όλοι σχεδόν οι απόφοιτοι της Δ/θμιας εκπ/σης που επιθυμούν την εισαγωγή τους σε ΑΕΙ-ΤΕΙ διαγωνίζονται με ίσους όρους.
5. Στα Γ.Λ μένουν η Θετική και η Θεωρητική κατεύθυνση, ενώ στα Επ.Λ μεταφέρεται η Τεχνολογική κατεύθυνση κ.λπ. των Γ.Λ, εκεί δηλαδή που δικαιωματικά ανήκει. Έτσι δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για τη σταδιακή εξομάλυνση των σχέσεων των δύο σχολείων.
6. Ο απόφοιτος της Β τάξης Επ.Λ. έχοντας αποκτήσει το πτυχίο επιπέδου 1 μπορεί :
 - α. να συνεχίσει στην Γ τάξη του Επ.Λ. με σχεδόν αποκλειστικά επαγγελματική εκπ/ση ποιότητας.
 - β. να παρακολουθήσει το πρόγραμμα του Γ.Λ και να διαγωνιστεί με ίσους όρους, σε όποιο σύστημα επιλεγεί, για την εισαγωγή του στην τριτοβάθμια εκπ/ση.
7. Τα σχολεία της Δ/θμιας Εκπ/σης, που είναι ισοδύναμα, έχουν πλέον διακριτούς ρόλους:

Στο Επ.Λ. ο απόφοιτος προορίζεται για καλός επαγγελματίας.

Στο Γ.Λ. ο απόφοιτος έχει τη δυνατότητα να διαγωνιστεί για την εισαγωγή του στην τριτοβάθμια εκπ/ση.
8. Δίνεται διέξοδος στους μαθητές που επιθυμούν να μάθουν μία τέχνη

και δεν θέλουν Γ.Μ.

9. Τα Π.Σ των Α΄ και Β΄ τάξεων Επ.Λ σε σχέση με τα ΕΠΑΛ δεν αλλάζουν σημαντικά, άρα μπορεί σχετικά εύκολα να ξεκινήσει η εφαρμογή της πρότασης.

Μειονεκτήματα της πρότασης

1. Αντιδράσεις από την εκπαιδευτική κοινότητα για την «μεταφορά» της τεχνολογικής κατεύθυνσης κ.λπ. των Γ.Λ στα Επ.Λ.
 2. Δημιουργία πολλών νέων Επ.Λ – ΣΕΚ. Αλλαγή του συσχετισμού αριθμού μαθητών Γενικής – Τεχνικής από 70% - 30% στο 30% - 70% όπως και στα υπόλοιπα κράτη της Ευρώπης (οικονομική ενίσχυση).
 3. Δυσκολία εφαρμογής της πρότασης σε μικρά νησιά και απομακρυσμένες περιοχές της χώρας μας, εκεί που δεν υπάρχουν Επ.Λ.
- Τα μειονεκτήματα αυτά εκτιμώ ότι μπορούν να αντιμετωπιστούν.

Συμπέρασμα

Νομίζω ότι αν θέλουμε πραγματικά να ξεφύγουμε οριστικά από την κρίση οφείλουμε να αλλάξουμε το οικονομικό μοντέλο της Ελλάδας και να αναπτύξουμε τον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα παραγωγής. Η ανάπτυξη αυτών των τομέων απαιτεί μια υπεύθυνη και αποτελεσματική ΔΤΕΕ, που τώρα δεν έχουμε. Ελπίζω η πρόταση να συμβάλλει στην αναδιοργάνωσή της.

Με χαρά περιμένω τις παρατηρήσεις σας και κύρια τις αντιρρήσεις σας, ώστε να συνθέσουμε μία ίσως καλύτερη πρόταση.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ